

Nro. 2.

A' FELS. AÜSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indült Bétsből, Kedden Augustus 29-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

A' külső dolgokra ügyelő Frantzia Minister Német Birodalombéli Gróf Champagni Eö Excellentziája, e' folyó Augustus 16-ik napján utazott el innen Magyar Óvárba, a' hol a' következett napon, úgy-mint Augustus 17-ikén, a' mint a' Bécsi Diariumnak 112-ik darabjából olvassuk, a' békességet tárgyoló alkudozások el is kezdöttek. Mindnyájan, a' kik a' tsendes életet szeretjük, szivünk tellyes-ségéből kívánnyuk, hogy ezen el kezdödött áldott munka az egész emberi nemzetnek javára, Európá-nak tsendességére, es a' Fels. Austriai uralkodó Ház-nak 's Birodalomnak meg elégedésére, 's hasznára

B

tökellestességre mehessen, mellyért a' Fejedelmeknek sziveket igazgató és jóra vezető leg főbb 's leg hatalmasabb Felségnek, az Ur Istennek buzgó áhétatossággal esedezni meg nem szününk.

Azok között a' szép Inscriptiok vagy Felirások közt, mellyeket az itt táborozó Frantzia hadi seregeknek Commendánsai Felséges Uroknak Napoleon Császárnak tiszteletére készitettek, első helyet érdemlett az, mellyet Generál Bronikowski a' 2-ik Lengyel legionak vezére Horatius versei között költsönözött, és Napoleon Császárnak festett mellyképe ala iratott ilyenképen:

F o r t u n a !

Serves iturum Caesarem in ultimis orbis

B r i t a n n o s

Lucem redde meae, Dux bone, Patriae
Non viget quicquam simile aut secundum.

az az :

S z e r e n t s e !

Tartsd meg e' világ végső lakosia' Brittusok ellen menendő Császárt. Leg jobb Fejedelem! szerezd vissza hazámnak fényét. Ehez hasonló, 's ennél jobb semmi sem találhatik.

Nemtsak az itt, hanem a' másutt, nevezetesen a' Posonybán, Brünben, Gréczben, Znaimban és másutt táborozó Frantzia seregek is meg inneplették Fels. Uroknak születése és neve napját. Nevezetessen az Auerstaedti herczeg (Marsal Davoust), vezérlése alatt lévő, és Brünben 's an-

nak környékén fekvő 3-ik Fr. cõrpus. A' vendegség közben a' Császár egessegeért iván a' nevezett herczeg így szóllott: „A' 3-ik corpus a' maga fzeretett Fejedelméért Napoleonért!!! Az õ 3-ik corpora mindenkor próbait fogja adni az õ legtökéletesebb engedelmességének, mind barátjainak, mind ellenségeinek földjökön szoros hadi fenytéket fog tartani, és a' tsata mezökön n batorságot, 's engedelmesseget mutatni.

Magyar Ország.

Komáromból írják, hogy Felséges Urunk Eö Excellentiáját Metternich Grófot, Gróf Stadion helyett, első Status Ministeré, L. Báro Hiller és Simbschen Feldmarsal Lajtinantokat Fegyvertármesterekké, és Báro Kienmayer 's Herczeg Hohenlohe F. Marsal Lajtinantokat Lovasság Generalissaivá tenni méltoztatott.

Továbbá a' múlt Sz. Jakab Havában egynéhány napig tartott betegsége után meg halálozott Wefzprémi Püspök, néhai Sz. Király Szabadgyai Rosos Pál, Cs. Kir. titkos Tanatsos Úr Eö Excellentiája helyett Méltos. Kurbélyi György, választott Pristinai Püspök, a' Fels. Kir. Udvari Magyar Cancellariánál az Egyházi dolgoknak Referensét, Cs. Kir. Udvari Tanatsos Ur Eö Nagyságát Wefzprémi Püspökké; helyette a' Fels. Kir. udvari Magy. Cancelláriához Méltos. Rudnai és Divék Ujfalusi Rudnay Sándor Ansariai választott Püspök Ur

Eö Nagyságát, a' Fels. Magyar Kir. Helytartó Tanács Tanácsosát, Cs. Kir. Udvari Tanácsossá és Referendariussá, helyette pedig a' Fels Kir. Magy. Helytartó Tanácshoz, Fő Tisztelendő A l a g o v i c h S á n d o r Elztergomi Kánonok Urat, a' Pesti Centrale Seminariumnak Rectorát; a' Posonyi Megyés Ekklesiának Kánonokját Zimányi Ignacz Urat azon Megyés Ekklesiának Prépostyává, Tiszt. Bie. lik Zsigárdi, és S t r e i t e r Komáromi Parochus és Píztawfzky a' N. Szombati Nevendek Papok Hazában a' napkeleti nyelveknek Professorát, az elsőt N. Szombati Kánonoknak, a' két utolsóbbat pedig a' Posonyi Megyes Káptalannak Canonicussaivá nevezni méltóztatott Eö Felsége.

Hadi és Békességes Tudósítások.

A' Frantzia 30.ik Bülletinnek, avagy hadi Tudósításnak, melly az Augustus hólnapnak 17-ikén költ Bécsi Diariumban közöltetik a' Publicummal, rövid foglalatja ebből áll: „A 9 ik Frantzia Corpus, melly a' Pontecorvoi herczeg vezérlése alatt vólt, széllyel oszlatott, maga a' nevezett herczeg egészségének helyre állítása végett Ftantzia Országba ment. Azok a' Szakfzoniai hadi seregek, mellyek az ő Corpusánál vóltak, a' R e g n i e r Generál kormányára bizattáttak. A' Wagrami ütközetben vett gyozedelemnek ditsősége leg inkább O u d i n o t Marsalt és az ő Corpusát illeti. Ez a' corpus en. nekelötte a' Marsal L a n n e s vezérlése alatt vólt.

A' Gréczi kastélyban 22. ágyúk találtattak. A' Tyrolisi tartomány hatarán lévő S a c h s e n b u r g i

erősség R u s k á Generálnak feladatott; a' Danczigi herczeg (Marsal Lefebure) 25 ezer emberrel ment bé Tyrolisba, és mindenütt ki vetkeztette a' népet a' fegyverből. Az Abrantesi herczeg (Marsal Junot) Bayreutban van, kinek előjáró seregei a' Cseh Orszagi határok mellett állanak és vigyáznak.

A' Dantzigi herczeg Tirolisnak fő városába bé menvén, Augustus 2 ik napján egy kemény parantsolatot adott ki, melly szérént minden Tirolisi lakosok, ifjak, vének ezen folyó hólnap 10 ik napjáig mindén fegyvereiket, tábori eszközeiket, puskaporo-
 rokat 's a. t. a' tartomány- és városbéli előjáróknak adni köteleztetnek. Azok a' Közönségek, mellyek ezen parantsolatnak nem engedelmeskedvén azokat vagy el rejtik, vagy magoknál meg tartják, katonatörvényfzék eleibe idéztetnek, és keményen meg büntettetnek. Továbbá ezen parantsolat szérént azokat a' Közönségeket, 's helységeket, mellyek a' jelenvaló háború alatt fegyverbe öltöztek, fel kell jegyezni, minden kompániáknak Commandánsai a' herczeg fő hadi szállására menni, 's magokat a' Bavariai Király hiveségére, azon Ország tsendességének helyre állítására, fenntartására, és a' fegyverbe öltözött lakosoknak azokból leendő ki vetkeziésekre esküvéssel kötelezni tartoznak, ki vévén Teimer M á r t o n t, az insurgenseknek volt Fő Strázsamesterét, mint a' Tirolisi támadásnak leg főbb eszközt és indító okát, a' ki mihelyt kézbe kerül, azonnal rövid hadi törvény tétetik ellene, 's 24 óra alatt e' világból ki végeztetik.

Azok a' Commendánsok, a' kik Augustus 10-ik napjáig a' rendelt helyre meg nem jelennek, velek mint megátalkodott pártosokkal úgy bánnak, lak-

helyeik le rontattatnak, familiáik örökös szamkivetésbe küldetnek, jószágaik confiscaltatnak, és ha ö magok hazájokba menni mérészelnek, katonai törvényfűk eleibe idéztetvén 24 óra el forgása alatt életektől meg fosztatnak.

A' Vorarlbergi feltámadt lakosokról a' 8-ik Augustusi Bregenzi tudósításokból ezeket olvassuk: **A'** Tirolisi insurgenseknek meghódoltatások, és a' Gróf Beaumont Fr. Osztályos Generál hadi seregének Insbruckból reménytelenül lett idé löveielek a' Vorarlbergi insurgenseket nagy zuzavamba ejtette. Ez a' hadi sereg, melly a' Scharniczi passuson által Tirolisba bényomúlt, Insbruckból Augustus 3 ik napján indúlt ki, és azon hólnapnak 6-ikán már Dornbirnbe vólt, minekutánna Rankweil mellett több insurgens seregeket szellyellzört, 's minden fegyvereiket 's öt ágyújokat el vette vólna. Tegnap reggel ide a' Frantziák bé jöttek, az insurgensek tegnap előtt mentek innen el, melly a' Würtembergi Korona Herczegnek tudtára adattván, a' város őrizetére Würtembergi seregeket küldött. Most már az egész Vorarlbergi tartomány le tsendesedett, és a' kirendelt Commissariusok a' fegyver elvételeben foglalatoskodnak. Eö Excellentiájá Gróf Beaumont, Eö Excellentiájával Gróf Reisa k Baváriai Királyi Commissariussal együtt ide érkeztek, a' kiknek baratságos együtt munkálódások által a' Vorarlbergi tartománynak előbbi tsendessége vissza fog állittatni.

Svéczia Ország.

A' mint a' Stockholmi 18-ik Juliusi tudósítások tartják és hirdetik, a' most uralkodni kezdett Király XIII. Károly, Sz. Jakab Havának 14-ik napján, egy igen fontos jelentést küldött az egybe gyült Ország Rendjeihez, mellynek fő tárgya e' volt: „Svécia Ország jövődöbéli böldogságának állandóvá leendő tételére szükséges Korona örökösét választani. Arra való nézve a' Sleswig. Holstein - Sonderburg - Augustenburgi herceget Christian Augustot proiectállyá Eö Kir. Felsege, a' ki nemtsak e' világ előtt esméretes személyes tulajdonságira 's virtusaira, hanem régi öseire, és familiájának sok Európai uralkodó Házakkal való atyafiságára nézve is, méltó a' Királyi méltoságra. Egy olly nagy házból született ő, mellyből Svécia orzágának már több Királyai voltak, nagy héros, és már olly kort ért, mellyben a' hízelkedésnek helyet nem ad, nem egy könnyen kezd olly háborúhoz, melly miatt az Ország el pusztitatik, 's a' nemzet nyomorúságba ejtetik. Ezen Királyi ajánlásra a' nevezett herceget korona örökösnek választották az Ország Rendjei, a' ki 1768-ik esztendőben született, a' Dániai hadi szolgálatban Feldmarsal, és most Norvégiai Gubernátor. Ezen örövendetes hirrel egynéhány kurirok küldettek hozzája.

A' Német Országi Correspondens illy jegyzést teszzen erről a' Svéciai Korona hercegről: Ö, ugymond, 1768-ik esztendőben, Sz. Jakab Havának 9-ik napján született, és még nőtelen állapotban van. Két testvér bátyjai vannak, úgymint Fridrik

Christian az örökös herczeg, a' ki 1765-ben született, 's attya halála után 1794-ik esztendőben uralkodó herczeggé lön, felesége Louisa Augusta néhai VII. Christian Dániai Királynak leánya; és Fridrik Karoly Emil, a' ki 1767-ben született, hitvese Sofia Eleonóra, Dániai Status ministernek Scheel György Erichnek leánya s. a. t.

Spanyol Ország.

Azon fényes győzedelmet, mellyet I. Jósef Napoleon Király, a' múlt Sz. Jakab Havának 26-ik napján az egyesült Anglus-Portugallus. és Spanyol hadi seregeken vett, a' Párisi Monitörnek 5-ik Augustusi darabja következő módon festi le:

„Sz. Jakab Havának 26-ik napján az első és 4-ik Fr. corpusok ki indulván a' Guadaramai hidon által mentek, 's Torrijos felé vették útjokat. Maga a' Király tartalék serégével együtt Borgásba ment, hogy onnan, mint az Armádiának közép pontjáról, oda, a' hol izükséges leszen, parantsolatot küldhessen. A' hadi seregek a' Sz. Domingoi térségen telepedtek le, a' hol az ellenség egész erejével állott. Legelőször is a' Bellunói herczeg (Marsal Victor) osztály serege nyomult a' nevezett térségre, a' hol mingyárt számos ellenségre bukkant, a' ki már akkor minden rendeléseket megtett a' verekedésre, a' minthogy mindjárt mind a' két részről el is kezdődött az ágyuzás, öfzve tsapott a' két ellenség, és mindjárt eleinte meg lehetett itilni, mellyik rész

fogna a' másikon győzedelmet venni. A' mi hadi seregeinknek vivat kiáltások mindgyárt eleinte zuzavatra éjtette az ellenséget, a' ki mihelyt az első corpusnak osztályait meg látta, azonnal eltsüggedett, és még hadi rendbe sem állott a' 4-ik corpus, midön már hátat fordított az ellenség, a' kit néhány gyalog 's lovas seregekkel üzőbe vétetett a' Bellunói herczeg. Az ellenség közzül sok ember hüllott el, sok esett sebbe és fogságba; az életben és ép állapotban meg maradtak St. Ouala felé futottak, de oda is utánok mentek a' győzedelmesek s. a. t.

Az ezen győzedelem előtt, Toledo szomszédságában esett verekedésben, a' mint a' Párisi Monitor elő adja, a' Fr. harmadik corpus is szép győzedelmet szerzett magának Arragoniában. Generál Suchet Julius 24-ikén azt írta a' Fr. hadi ministernek, hogy minekutánna ő a' Blake vezérlése alatt vólt insurgens Spanyol ármádiát meg verte 's meg futamtatta vólna, a' több insurgens seregek ellen ment, azok ellen tudniillik, a' kik Arragonia Országának egy részét fellázzasztották. Egy Perenna nevezetü vezérjeket annyira meg verte, hogy az alattavalók ötet tsák nem mindnyájan el hagyták. Ramon-Gayan, a' ki az Aguilai kastélytól nem messze, egy nagy hegynek tetején magát erőssen bésántzolta, seregeinknek szemlelésére mindgyárt elfutott, és Valentzia Országba vonta magát. A' nevezett klastromban sok tábori eleség és készület találtatott, de mind öízve rontatott, ne hogy hasznát vehesse az ellenség. Azon napon Doraca és Calatayud ellen is hadi nép küldetett. Dorakából el futottak az insurgensek, a' kik ott maradtak,

's magokat védelmezni akarták, vakmerőségeket élettel fizették meg; a' lakosok tsendesen viselték magokat. Az utolsóbb városból még a' tudósítás meg nem ment, a' hol 800 parasztok vóltak, de a' kik onnan el futván a' hegyek közzé rejteztek. Azokat a' haramjákat is, a' kik a' Jackai környéken, a' Pirenéusi hegyekben bujkálnak, üzöbe vette a' Fr. katonaság.

Értésére esvén a' Spanyol Királynak, hogy számos honnyaikból ki költözött, és az insurgenstől el foglaltatott helyekbe ment lakosok, irásaikat és vagyonjaikat rokonaiknak vagy tselédjeiknek kezeknél hagyták, következő Kir. végzést tétetett közönségessé: „Mind azok, a' kiknek kezeiknél honnyaikból kiköltözteknek jószágaik, irásaik, vagy egyéb vagyonnyaik vannak, vagy olly jószágok is találtatnak, mellyek az eltöröltett klastromokhoz, és szerzetes Rendekhez tartoztak, azokat a' Status jószágainak kezekhez szolgáltsassák. Mindennek, a' ki az illy jószágokról jelentést teszen, illendő jutalom adattatik; ellenben azok, a' kiknél illy el rejtett jószágok vannak, és 20 nap alatt bé nem jelentik, keménnyen meg fognak büntetödni.“

A' Madritti 28 ik Juliusi hiva al szérent való tudósítások ezt tartják: J ó s e f K i á l y a' vezérlése alatt lévő hadi seregekkel az ellenséges ármadiának azt a' maradványát üzi és kergeti, melly a' Santo-Domingoi verekedésben megmaradt. Ebben a' verekedésben, az Anglusok szokások szérent, a' Generál C u e s t a vezérlése alatt vólt Syanyol insurgensteket előre állították, 's ugyan ezért azoknak nagyobb része elis veszett, más része pedig fogságba esett.

Az utólsóbbak közt a' Hannoverai legioból valók is sokan talaltattak, a' kik azt mondották, hogy őket Madrid városának felprédálásával ketsegették az Anglusok. Julius 26.ik napján a' Torrijosi tetőkön vólt a' Király fő hadi szállása. Azokat az insurgenseket, a' kik onnan nem messze egy erdőben állottak, a' gyözedelmes seregek meg támadták, 's egész éjjel üzték. Julius 27-ikén az Anglusokat utól érte a' Király, a' kik a' verekedést el nem kerülhetvén, hadi rendbe állottak. Reájok rohanván a' Fr. Ármádiá, őket hátra nyomta; egyetlenegy regiment 1000 embert vert hegyes törével kerefztül, 's 500 at ejtett fogságra. Az ellenség bal szárnyát a' Bellunói herczeg megkerülvén, tsak nem egészlen el vesztegette. Az Anglus sereg jobb szárnya nehezen éri el a' Tagus folyóvizét.

O l a f z O r f z á g.

Tegnap, így szólnak a' 24 ik Juliusi Nápolyi tudósítások, az ide való kereskedők audientzian vóltak a' Fels. Királynál, és 25 fegyveres ágyuzó hajókat ajándékoztak Eö Felségének. Egy múlt hólnapban ki adott Kir. végzésben ezek foglaltatnak: Minden Nápoly Országbéliek, a' kik a' jelenvaló háborúban az ellenséges Zászlók alatt szolgálnak, szabadon vissza jöhetnek hazájokba, és ha hazájoknak kívánnak fegyverrel szolgálni, a' Nápolyi Kir, Ármádiánál azon rangba helyheztetődnek, a' mellyben vóltak az ellenség szolgálatjában. De ha ezt az utólsó Kir. kegyelmet meg vetik, akármikor jöjjenek vissza az Országba, meg fogattatnak 's halálra ítíltetnek.

A' 27. ik Juliusi Nápolyi tudósításokhoz képest, a' Procidai és Ischiai szigeteket, mellyeket nem régiben az Ánglusok el foglaltak vala, ismét oda hagyták, minekutánna az oda való erősségeket öszve rontották, 's beteg és sebes katonáikat hajókra rakták volna. A' Siciliai Kir. herczeg Leopold, a' ki az ő hajóseregeken vólt, Palermóba vissza ment. Julius 28. ikán egynéhány szigetbéli deputatusok menvén Nápolyba a' Király udvarlására, olly kedves hirt vittek, hogy a' nevezett szigetekben ismét Nápolyi Kir. vitorák lobogjanak.

Az úgy nevezett Capitoliumi Zsurnálban Róma városának jelenvaló állapotja következőmódon rajzoltatik le: Ennek előtte, úgymond, sok gyilkosság történt itt a' nyári hólnapokban, nem említvén azokat, a' mellyek az ezstendőnek egyéb részeiben estek. Most igen ritkán hallatik illy törvénytelen tselekedet. Hogyha ennek okai megvizsgáltatnak, úgy lehet találni, hogy ennekelőtte a' földmivelés és áhetatosság szine alatt, sok tsapongó és gonosz emberék tsúfztak ide bé. Az ide való előbbi policia töbnire olyanoknak nyitott kaput, a' kik arra érdemetlenek vóltak. Szabad mulatásra való leveleket nemtsak a' kormányszéktől, hanem az alsóbb hivataloktól is könnyen lehetett nyerni. Most másképen van a' dolog. A' Klastromok a' gonosztévőknek menedek helyül nem szolgálnak. Az eretnekeket nyomozó szent szék, melly a' józan okossággal, és az emberiség jufsaival egészen ellenkezett, el töröltetett. Több hasznos rendelkezések is tétetődtek.

Az a' Nápolyi Kir. Decretum, mellyről oda fellyebb emlékeztünk vala, következő pontokat

foglal magában: 1) Meg gondolván azt, hogy azok a' Nápolyi Emigransok, a' kik hazájok ellen fegyvert fogtak, és az avval való ellenségeskedésben meg átalkodnak, több e' semmi just nem tartátnak a' mi kegyelmességünkre. 2) Mivel még most is sokan szolgálnak közzülök azon az Ánglus hajóseregen, melly az Ischiai és Porcidai szigeteket elfoglalta, és mivel ök mutattak utat a' kiszállásra az ellenségnek, nemtsak, hanem ennekfelette szörnyű kegyetlenséget is vittek végbe tulajdon hazájokfiai ellen, arra való nézve következő végzést tenni kéntelenítettünk:

a) Azok, a' kiknek fegyver találtatik a' kezekben, halálra szententziáztatnak, és Országunkban fekvő jószágaik azoknak a' familiáknak adattatnak, a' mellyeknek örökségeiket az ellenséggel együtt ök elpusztították, és azoknak a' hadi és hajóseregbéli katonáknak, és nemzeti gárdistáknak, a' kik az ellenséget Országunkból ki üzték.

b) Minden hazájokból kiköltözötteknek örökségeik, minden kifogas nélkül, azoknak osztattatnak jutalomképen, a' kik hazájoknak hasznos szolgálato-
kat tettek.

c) A' tartománybéli Kormányozók jegyeztesék fel az illy kiköltözötteknek örökségeiket, és készítsenek olly planumot, melly szerezént azokat a' polgári katonaság közzül tiznek a' leg erdemesebbeknek fel osztani kell.

d) A' két Kalabriában, a' hol sokkal fontosabb és szükségesebb volt a' szolgálat, 20 személyt kell ollyat kiválasztani, a' kik az emigransok örökségeiknek megnyerésére magokat erdemesebbé tették.

e) A' hadi minister, azokat a' fel- 's all tiszteket és katonákat jegyeztesse fel, a' kiknek legnagyobb jussok van a' meg jutalmaztatásra.

f) Azoknak neveiket is fel kell jegyezni, a' kiknek örökségeiket és vagyonaikat a' pártot ütöttek elpusztították. Az emigransoknak jószágaik Kis Affzony havának 15 ik napján osztassanak fel az érdemesek közt.

T ö r ö k B i r o d a l o m.

Az Orosz Csász. Ármádia, a' mint néhány közönséges újság levelek hirdetik, Oláh Országban, a' Duna bal partyán lévő Szurhai és Brahilowi erősegeket, és néhány várakat és városokat el foglalt, és igen kevés ellentállás után a' Dunán által ment. Egy Corpus Klara Kirmanst meghodoltatta, 'smár közelit Várnához; az Izmaeli erős várnak ostromlását vette tzelba. A' mint hallatik, Orsovát és Silistriát is el foglalták már az Oroszok. Az Orosz nagy ármádia addig, mig az egész Duna folyóvizet hatalma alá nem veti, Romaniába be nyomúlni nem akar. Ennek az ármadiának fő része Nicopolis és Silistria közt táborozik; egy része Widdin alá nyomúlt, mellyben szamos Török katona őrizet fekszik, 's keményen akarja magát védelmezni.

Azok a' Szerviai insurgensek, a' kik Bosniába bé nyomúltak vala, nem igen szolgálván ott nékiek a' hadi szerezte, onnan vissza vonták magokat, és a' Drina folyóvizzen által költöztek, egész hadi erejeket Bulgáriába fordították. A' mostani Török nagy Vezér Jusuf-Bassa maga igyekezik a' Török ármadiát kormányozni; az egész Ásiai Török

birodalomban fegyvert fogtak az arra alkalmas muzulmannok, és Drinápoly mellett fognak öszvégyülni. Ugy hallatik, hogy azért nem mehetett a Jassziban kezdődött békeséges alkudozás tökéletességre, mivel először egész Moldva és Oláh országot kivánta az orosz Császári udvár, és e két tartománynak által engedtetését akarta a' békeség fundamentomának tenni; másodszor azt kivánta a' Fényes Portától, hogy küldetessen el az Anglus követ Konstantzinápolyból, mellyre mindazáltal a' Diván nem allott.

Elegyes Tudósítások.

A' múlt Sz. Jakab havában, Londonban egy olly felette nagy ember holt meg életének 40 ik esztendejében, a' ki 739 fontot nyomott. Neve Lambert Dániel volt, 's közönségesen Angliai Góliátnak neveztetett. Koporsojának hat lábnyom négy hüvelyk volt a' hosszalága; négy lábnyom négy hüvelyk a' szélessége; két lábnyom és hat hüvelyk a' mélysége, mellynek készítéséhez 112 lábnyomni deszka kivántatott. Portugalliának gazdagabb 's nevezetesebb lakosi csak nem mindnyájan Braziliába bújdostak. Azt a' földindulást, melly a' múlt Martiusban volt Liszbonában, az 1755-ik esztendőbeli földinduláshoz hasonlítani sem lehetett, a' midön hét szempillantat alatt 30000 ember fosztatott meg életétől, és azon Kir. városnak nagyobb része rakásra omlott. A' múlt 1808-ik eszten-

döben 23 millio font sterlinget költött Anglia a maga hadi seregeire.

A' Szakszóniai Kir. Familia a' Ménusi Frankfurtban való mulatásának ideje alatt, a' Római Császár tzimerű Vendégfogadoba lakott, 's hólnaponként 9000 forintot fizetett házbérbe. Onnan e' folyó hólnap 8-ikán utazott vissza szokott rezidenziájába Drézdába. A' múlt Sz. Jakab havában sok ártalmas jégessök voltak Helvécziában, 's mindenütt öszve rontották a' föld természetet. A' Bernai Cantonban Thun mellett 8 — 12 lat nehézségű jegek hűllottak, és az üveg ablakokat, 's házaknak héjazatjait öszvetördelték. A' Szitzilia Országba költözött Nápoly Orzági lakosoknak jószágaikat kótyavetyére vettette I. Joakim Napoleon Király. Majlandban az oda való Fopponi nevezetű templom Pántheonná tétetődött, a' mellyben minden nagy erdemű hadi 's polgári tisztviselőknek temetésegek lesznek, és a' mellybén mindennap egyfzer mise fog érettek mondattatni. Az Amsterdami Izraelitákból két regement fog fel állittatni, tiszteik is Zsidó nemzetbéliek lesznek, es vallásbéli szokásaikat mindenkor megtarthattyák. IV. Gustáv Adolf a' Svéciai Ex. Király minden ösi örökségeiről lemondván, életének hátra lévő részét áhétatossággal, 's maganosságban akarja eltölteni, 's valamelyik vagy Német, vagy Dánia Orzági Hernhuterék Coloniajában kívánkozik lakni. A' Koppenhagái Uníversitásban tanúlt ifjuság közzül 15 hólnap alatt 121 állott hadi szolgálatra, 's mindenik tisztségre emeltetett.